

Μύθοι και αλήθειες για την Ευρώπη

ΤΟΥ ΠΑΝΟΥ
ΤΡΙΓΑΖΗ*

» Η συζήτηση για την Ευρώπη και το μέλλον της έχει καταστεί στοιχείο της καθημερινότητάς μας, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια. Αυτό συμβαίνει και σήμερα, που η νέα κυβέρνηση της Ελλάδας υπό τον Αλέξη Τσίπρα, αντιμετωπίζει πολλές δυσκολίες στις σχέσεις με την Ευρωπαϊκή εταίρους μας, κυρίως στο επόπειδο της Ευρωζώνης.

Η επιβολή των πολιτικών ακραίας λιτότητας, μετά το 2010, είχε καταστροφικές συνέπειες για την ελληνική κοινωνία και την οικονομία, τις οποίες κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί. Άλλωστε, αυτός ήταν ο κύριος λόγος για τη δημιουργία μέσα στον ελληνικό λαό ισχυρότατου αντιμνημονιακού - αντινεοφιλελεύθερου ρεύματος, το οποίο κορυφώθηκε με την ιστορική νίκη του ΣΥΡΙΖΑ στις εκλογές της 25^{ης} Ιανουαρίου 2015, σκορπίζοντας τον ενθουσιασμό στα κοινωνικά κινήματα σε όλη την Ευρώπη και στις αριστερές δυνάμεις όλων των αποχρώσεων, ακόμα και σε όσες υπάρχουν μέσα στους κόλπους μεγάλων σοσιαλδημοκρατικών κομμάτων, όπως το SPD Γερμανίας, το Γαλλικό Σοσιαλιστικό Κόμμα και το Βρετανικό Εργατικό Κόμμα.

Έχουμε, λοιπόν, επωμιστεί ιστορι-

κή ευθύνη ως ΣΥΡΙΖΑ όχι μόνο έναντι του πολύπαθου ελληνικού λαού, αλλά και έναντι των λαών όλης της Ευρώπης. Και επειδή «η λιτότητα σκοτώνει την Ευρώπη», όπως είχε πει ο Αλέξης Τσίπρας, μιλώντας στην Ρώμη τον περασμένο Μάιο, το να ευδοθεί ο αγώνας για τον τερματισμό της λιτότητας στην Ελλάδα αφορά άμεσα και την υπόθεση ενοποίησης της Ευρώπης στην ουσία της, διότι, όπως λέγαμε και παλιότερα ως Συνασπισμός, «Η Ενωμένη Ευρώπη ή θα είναι κοινωνική και δημοκρατική, ή δεν θα υπάρξει».

Αμφισβητώντας έντονα και τεκμηριωμένα εξ αριστερών το σημερινό ευρωπαϊκό ενοποιητικό εγχείρημα, δεν πρέπει να μας διαφεύγει η διαχρονική αμφισβήτηση του εγχειρήματος αυτού από την ακραία εθνικιστική Δεξιά, έναντι της οποίας απαιτείται σταθερό ιδεολογικό και πολιτικό μέτωπο, ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες.

Κρίσιμη η μάχη των ιδεών

Η μάχη των ιδεών είναι εξαιρετικά κρίσιμη, διότι «οι ιδέες γίνονται υλική δύναμη όταν κατακτήσουν τις μάζες». Και για να κερδίσουμε τη μάχη των ιδεών στη συζήτηση για το «ποια Ευρώπη θέλουμε» είναι ανάγκη να διαλύσουμε πολλούς μύθους που συντηρούνται τόσο από την πλευρά των κυρίαρχων δυνάμεων της Ε.Ε., όσο και μέσα στις κοινωνίες.

Για να κερδίσουμε τη μάχη των ιδεών στη συζήτηση για το «ποια Ευρώπη θέλουμε» είναι ανάγκη να διαλύσουμε πολλούς μύθους που συντηρούνται τόσο από την πλευρά των κυρίαρχων δυνάμεων της Ε.Ε., όσο και μέσα στις κοινωνίες

την ειρήνη στην ήπειρο μας. Αυτό είναι ως έναν βαθμό σωστό, αλλά δεν αποδίδει όλη την αλήθεια, διότι στα πρώτα χρόνια της μεταψυχροπολεμικής εποχής της Ε.Ε. διαδραμάτισε εξαιρετικά αρνητικό ρόλο στη διάλυση και στους πολέμους της Γιουγκοσλαβίας.

Μύθος τρίτος: που μας αφορά άμεσα ως χώρα και ως κίνημα της Αριστεράς: Η αποσάθρωση του παραγωγικού ιστού της χώρας μας, τα οξύτατα προβλήματα που ζει τα τελευταία πέντε χρόνια ο ελληνικός λαός οφείλονται στη συμμετοχή της Ελλάδας στην Ε.Ε. και την Ευρωζώνη. **Η αλήθεια** είναι ότι η ελληνική κρίση είναι και ευρωπαϊκή, αλλά οι κύριες αιτίες τους είναι εσωτερικές. Ευθύνονται, πρωτίστως, για αυτήν το ελληνικό οικονομικό και πολιτικό κατεστημένο καθώς και οι κυβερνήσεις της χώρας μας, των οποίων πολλές καταστροφικές επιλογές δεν υπαγορεύονταν από τη συμμετοχή της Ελλάδας στην Ε.Ε., π.χ. οι πολυδάπανοι εξοπλισμοί και στη συνδεδεμένη με αυτούς διόγκωση του δημόσιου χρέους, καθώς και η ανάληψη των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004.

Μύθος τέταρτος: Η Ρωσία δεν είναι Ευρώπη, ούτε η Τουρκία, ισχυρίζονται οι πλέον συντηρητικές δυνάμεις της Ε.Ε. Η αλήθεια είναι ότι και οι δύο αυτές χώρες ανήκουν γεωγραφικά και ιστορικά στην Ευρώπη. Η δε ιδέα της Ενωμένης Ευρώπης εί-

ναι από τη σύλληψή της ιδέα πανευρωπαϊκή. Πολιτικά, πρωτοβουλία της Ε.Σ.Σ.Δ. και κατ' επέκταση της Ρωσίας ήταν η σύγκληση της Διάσκεψης για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (Δ.Α.Σ.Ε) την 1^η Αυγούστου 1975, που αποτέλεσε το πρώτο μεγάλο ρήγμα στον Ψυχρό Πόλεμο και στη διάρεση της Ευρώπης. Νωρίτερα, η απελευθέρωση της Ευρώπης από τον ιτιλεροφασισμό επιτεύχθηκε με την καθοριστική συμβολή της Ε.Σ.Σ.Δ στην αντιφασιστική νίκη της 9^{ης} Μαΐου 1945.

Μύθος πέμπτος: Η Ε.Ε. δεν μπορεί να αλλάξει ριζικά, να επανιδρυθεί. Πρόκειται περί μεταφυσικής αντίληψης, που παραγνωρίζει ότι μέσω πολιτικών επιλογών προέκυψε η σημερινή ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική, ιδιαίτερα της μετά - Μάαστριχτ περιόδου. **Εδώ και χρόνια, το Κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς προτείνει και διεκδικεί ένα σύνολο ριζικών αλλαγών στην Ε.Ε., που ισοδυναμούν με την επανίδρυση της στην κατεύθυνση μιας δημοκρατικής, κοινωνικής, ειρηνικής και οικολογικής Ενωμένης Ευρώπης.** Υπέρ της επανίδρυσης της Ευρώπης έχει ταχθεί και ο ΣΥΡΙΖΑ με συνδριακές αποφάσεις του.

* Ο Πάνος Τριγάζης είναι συντονιστής του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων και Θεμάτων Ειρήνης του ΣΥΡΙΖΑ